

PREDSTAVLJAMO KNJIGU MARINE JURKOTA REBROVIĆ

»TRADICIJSKO OVČARSTVO OTOKA CRESA«

Dana 30. siječnja ove godine, pred«Kandeloru«, u Lubenicama je predstavljena izuzetno zanimljiva i vrijedna knjiga naše otočanke, žiteljke Beleja, poslom vezane za Garmožaj, Marine Jurkote-Rebrović.

Ova hvale vrijedna publikacija na stotinjak stranica teksta vrlo precizno, sažeto i temeljito obrađuje sve segmente tradicijskog načina ovčarenja na Cresu. Ona predstavlja pravu riznicu naše baštine i na jednostavan, čitak i svakom razumljiv način opisuje sve temeljne postavke na kojima se razvijalo ovčarstvo i na kojima ono još i danas opstaje. Danas kada dolazi do ozbiljnog narušavanja i razgradnje tradicijskog uzgoja ovaca pa i opasnih poremećaja u otočkom ekosustavu, ponajviše radi osipanja ruralnog življa i unosa alohtone divljači (jelen, divlja svinja), ova knjiga ima još veći značaj i više je nego dobrodošla.

U knjizi nalazimo vrlo stručan tekst, ponajviše zbog toga što se autorica, po struci etnolog, u potpunosti saživjela s otokom i njegovim ljudima te proniknula u bit i srž življenja na otoku.

Koristeći znanstveni pristup i poznavajući mentalitet otočkog čovjeka, uspjela je višegodišnje, nebrojene kontakte i razgovore s otočkim ovčarima složiti u mozaik koji nam sada, ukoričen u ovu knjigu, na najbolji način oslikava što su ovca i ovčarstvo značili za opstanak na ovoj škrtjoj otočkoj zemlji, gdje opstaju samo najmarljiviji, najžilaviji i najuporniji.

Riječi kazivača u knjizi nalazimo na izvornom dijalektu, što

knjizi daje još veću vrijednost.

U uvodnom poglavlju autorica nas upoznaje s osnovnim zemljopisnim i povijesnim osobinama otoka Cresa, a potom nas vodi kroz povijest ovčarstva ovih prostora. Slijede teme o gromačama, lesama, margarima, lokvama i načinima obilježavanja ovaca. Nastavlja opisom načina mužnje, pravljenja sira, striže ovaca te opisima korištenja vune i mesa.

Nakladnik ove knjige je Centar za održivi razvoj - Ekopark Pernat, udruga koja od svog osnivanja 1999. godine, na najbolji način promiče očuvanje autohtonog pučkog graditeljstva, valorizira prirodno, povijesno i kulturno naslijeđe, zaštitu okoliša te razvija i osmišljava projekte vezane uz otočki turizam. Urednik je Mario Šlosar, a autori fotografija su Walter Salković, Nadir Mavrović i Natko Jakić.

U knjizi nalazimo i popis brojne literature koja je korištena pri radu, što će zasigurno pomoći svakom tko će se u budućnosti upustiti u daljnja istraživanja teme ovčarstva na Cresu. Ponosni smo da je pri izradi ove knjige korišten i dio teksta iz našeg »Puntarskog foja«, jer smo na ovaj način i mi ugradili jedan mali kamenčić u veliki mozaik naše otočke baštine.

Marini Jurkote-Rebrović ovo nije prvi publicirani rad, do sada je obradila otočke lokve i izdala knjigu o načinima tradicionalnog pečenja kruha na Cresu. Njena ljubav prema otoku, i napose prema čovjeku, uz njenu stručnost, marljivost i upornost, zasigurno će nam podariti još pokoje vrijedno djelo koje će od zaborava spasiti dio naše baštine.

Izlazak ove knjige predstavlja početak realizacije nauma Centra za održivi razvoj - ekopark Pernat, da u Lubenicama otvori Muzej ovčarstva. Zamisao je da Muzej ovčarstva bude koncipiran u nekoliko zasebnih cjelina i da na pristupačan način predstavi etnološko, društveno i socijalno bogatstvo, te značaj tradicijskog ovčarstva na hrvatskim otocima, s naglaskom na otok Cres. Ovu hvalevrijednu inicijativu naše Zavičajno društvo zdušno pozdravlja te smo voljni, u granicama naših mogućnosti, pružiti ovom projektu svu moguću potporu i pomoć.

Ovoj je knjizi zasigurno mjesto u svakoj otočkoj obitelji. Namijenjena je nama koji ovdje živimo, ali i svima onima koji žele upoznati otok i njegove žitelje, a zasigurno će zainteresirati i naše goste, turiste koji nas rado i u velikom broju pohode, tim više što je knjiga, osim na hrvatskom jeziku, tiskana i na talijanskom, engleskom i njemačkom. Svi zainteresirani mogu je nabaviti za vrlo skroman iznos od samo 90,00 kuna kontaktirajući autoricu ili pohodeći prostorije Centra za održivi razvoj u Lubenicama.

Marina Jurkote Rebrović

Tradicijsko ovčarstvo otoka Cresa: prilog istraživanju

Beitrag zur Untersuchung
der traditionellen Schafzucht
auf der Insel Cres

Contributo alla Ricerca
sull'Allevamento Tradizionale
di Pecore nell'Isola di Cherso

Centar za održivi razvoj - Ekopark Pernat 2009.

